49 jaar. — Nr 142. Dinsdag 2 December 1902.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever **Groote Markt, n° 37-39, Tongeren**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT

Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukrege
Reclamen, vonnissen en andere artikels voor 2 of binnen het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die een ABONNEMENT *nemen aan den* POSTRIJDER *voor het jaar 1903, zullen het blad* **kosteloos** *ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwejaar.*

TONGEREN, DEN 2 DECEMBER 1902.

Landbouw.

HET PLANTEN DER FRUITBOOMEN.

Ziehier het tijdstip weer aangebroken om die weldadige planten planten kunstig aan den grond toe te vertrouwen. Kunstig, zeggen wij, en 't is eene natuurlijke kunst goed te planten, want elke fruitsoort wil hare verschillige plantwijze. Wat hebben wij dees jaar toch weer ongelukkige, slechte plantingen moeten afkeuren. Het waren geen plantingen maar enkel wortelbegravingen, waarbij de wortels niet de minste lucht, noch warmte kunnen krijgen uit de rijke natuur. En wanneer men dan, zooals dees jaar, die vruchten beziet welken vorm, welken smaak maar wat waterscheuten bij die half-begraven stammen !

Lucht aan de wortels, fruit op de boomen en fijn fruit, al zij 't weer dan ook zoo nadeelig als dien zomer. Zulke beplantingen, waar de pyramieden met de takken uit den grond komen zijn maar van den eersten den besten gedaan die niet waard is eene schip of spade te hanteeren.

Liefhebbers en landbouwers, neemt aan dat ge nooit te goed kunt planten, want naar gelang de planting zult gij uitslag hebben.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt TE TONGEREN, *DONDERDAG 18 DECEMBER.*

GENOOTSCHAP VAN DEN **H. Vincentius à Paulo.** — Aanbidding van den eersten vrijdag der maand, den 5e December aanstaande, in Onze-Lieve-Vrouw Kerk, van 2 tot 6 ure.
Lof om half zes.

ASSOCIATIE VAN HET H. SACRAMENT EN HET WERK DER ARME KERKEN. — Vrijdag 5e December, om 5 1/2 ure, lof in O-L-Vrouwe Kerk.
Aanbidding van 2 tot 6 ure.

Volksbond St-Maternus.

AFDEELING DER LIJFRENTKAS.

De personen in het jaar 1857 geboren, die meenen recht te hebben op het pensioen van 65 franken, kunnen zich in den Volksbond St-Maternus aanbieden, alle zondagen van half vijf tot zes uren 's avonds.

Aldaar zullen hunne aanvragen ontvangen worden.

Het bestuur der pensioenmaatschappij « De Lijfrentkas van 't kanton Tongeren », verzoekt de personen die zich willen bij de Lijfrentkas aansluiten, zich zoodra mogelijk aan te geven in den Volksbond St-Maternus, Hondstraat, alle zondagen van half vijf tot 6 uren 's avonds

Zij die het einde des jaars afwachten om hunne aanvraag te doen, loopen gevaar de voordeelen van het jaar 1902 niet meer te genieten.

WELLEN. — In 't huis der wed. Nelissen, bewoond door A. Billen, te Langenakker, is brand ontstaan. Meubels en beesten zijn kunnen gered worden, terwijl het stroo, hout, aardappelen en nog veel andere zaken een prooi der vlammen werden. Slechts het huis was verzekerd en de brave man lijdt veel schade.

GENCK. — De tramlijn Genk-Luik waarvan sinds jaren spraak is geweest, zal dan eindelijk aangelegd worden. Wij vernemen uit vaste bron, dat de gemeenteraad van Herstal, het aandeel der gemeente in de kosten gestemd heeft ; de andere gemeentesturen hebben hun aandeel reeds vroeger gestemd, zoodat thans alle moeilijkheden overwonnen zijn en genoemde tramlijn zeker zal komen.

VROENHOVEN. — Onze wortelplanters zijn dit jaar te beklagen. De vorst heeft hen overvallen. Door den laten regen, heeft men veel loof laten staan. Vele hopen wortelen zijn nog niet gedekt. Schade zal er zijn en veel. Moge de prijs binnen een paar maanden die schade wat verzachten.

MECHELEN a/M. — Het schijnt dat de opmerking en werkzaamheid der onderzoekers op de Maasvallei gevestigd is.

Ziehier den huidigen toestand :

Ten westen ligt Asch, waar prof. Dumont voor het eerst mocht *Eureka* roepen. Langs den weg van Asch-Mechelen treft men den boortoren Dellmann aan, die reeds verschillende lagen ontdekte en voor rekening van Asch-Lanckaer twee boortorens, welke beide kolen ontdekten en waarvan de eene nu komt af te branden.

Bezijden Lanckaer, op de gemeentegronden van Dilsen, bouwen Vogt en Ce eene nieuwe toren. Langs den weg van Lanckaer naar Mechelen treft men eenen boortoren op de gemeente Meerswijk, die ook reeds kolen vond. Dan de boortoren van Eysden, bekend om de talrijke lagen kolen welke er tot heden toe gevonden zijn, en in rijkdom alle boringen overtreffen.

Eenige mijlen voorbij Mechelen nog een boortoren op de gemeente Opgrimby.

Sommige bladen hebben reeds daar het ontdekken van steenkolen gemeld. Dit is voorbarig, evenals het bericht dat te Eysden de boringen gestaakt zijn.

Vrijdag heeft het kanon aan de overzijde der Maas gebulderd. Men weet dat daar ook, in de omstreken van Sittard, proefnemingen gedaan waren zonder uitslag.

Eindelijk heeft men kolen te Elsloo gevonden. Vandaar de vreugde onzer oude kadgenooten. Elsloo ligt rechtover Mechelen.

BOORSHEIM. — De begrafenis van den kleinen Opsteyn, zoo jammerlijk verdronken, heeft in bijwezen van de schooljeugd en onder algemeene rouw plaats gehad.

Uit dit huis zijn er sedert twintig jaren niet minder dan *vijf* personen verdronken.

Eerst een broeder van den ouden molenaar, toen de schoonvader, later de vader met zijn zoon die hem ter hulp snelde, nu de arme kleine Jules.

't Is vreeselijk !

ZOUTMIJNEN IN DE KEMPEN. — Zooals wij gemeld hebben, zou men te Beeringen op een diepte van 950 meters, aanzienlijke lagen klipzout gevonden hebben.

Men treft zout aan in de meest verscheidene gronden, doch vooral in de krijtachtige.

Verscheidene mijnen zijn beroemd onder andere die van Cordova (Spanje) en de Fransche mijnen.

In Polen zijn deze mijnen volkomen droog en men graaft er galerijen in, juist zooals in de koolmijnen.

De beschrijving dezer zoutmijnen grenst aan het fabelachtige. Men heeft daar onder den grond op 400 meters diepte, ware steden gegraven, met straten en openbare plaatsen, onder gewelven, soms hooger dan die onzer kathedralen.

De werklieden hebben zich daar woningen en kapellen gegraven en zij leven er bestendig, sterven er en hunne kinderen worden er geboren.

BINNENLAND.

VERGIFTIGINGSZAAK TE VERVIERS. — De lijkkist van den overleden R. is opgegraven en en twee dokters moesten Donderdag tot de lijkschouwing overgaan.

De ontbinding was reedszoovergevorderd dat de taak der geneesheeren zeer moeilijk was.

Men heeft geen enkele uitwendige kneuzing of spoor van mishandeling kunnen waarnemen ; doch de ingewanden zijn aan eenen scheikundige onderworpen.

— CHLOROFORM. — De rechtbank van Verviers had te oordeelen in eene zonderlinge zaak.

Een hoefsmid die eene heelkundige bewerking moest ondergaan, stierf terwijl hij op de operatie tafel lag tengevolge van het toegediende bedwelmingsmiddel.

De familie spande een proces in en vroeg van den dokter 20,000 fr. vergoeding.

De rechtbank wees dezen eisch van de hand en sprak den dokter vrij.

— Men meldt uit Luik :

Een hevige brand heeft zondag morgend de magazijnen der socialistische samenwerkende bakkerij vernield. Heel het gebouw van 4 verdiepingen hoog, en bevattende onder ander 2000 zakken bloem, ging in de vlammen op. De schade beloopt 200,000 fr. Alles is verzekert, maar er zijn 46 menschen zonder werk,

— Men meldt uit Hoei :

Verscheidene menschen zijn vergiftigd door het eten van pottekees. De koopvrouw is voor den rechter geroepen en wat er nog van hare koopwaar overblijft is in beslag genomen.

— ERGE ZAAK. — Een werkman der zinkfabriek van Corphalie-bij-Hoei, kwam zaterdag namiddag den meestergast verwittigen, dat iemand hem wilde spreken ; het was op het oogenblik dat men den vierboterham zou eten. De meestergast legde zijne boterhamm-n op eenen muur.

Toen hij terug kwam, vond hij eenen bitteren smaak in het brood en droeg de boterhammen onmiddellijk bij den scheikundige der werkhuizen. Deze verklaard dat er strychnine, een hevig vergift, op de boter gestrooid was.

Het parket van Hoei is ter plaats geweest.

— De kleine prins Leopold doet alle dagen eene wandeling in landau met zijne min en eene gouvernante. Het rijtuig is van de wandelaars in het Park van 't Jubeljaar en op de Tervurensche laan goed gekend en wordt dan ook door nieuwsgierigen omringd.

De jonge prins schijnt zeer welvarend te wezen.

— DE DRONKENSCHAP. — Zaterdag nacht kwam een mijnwerker van Jumet, P. Vanden Berg, 28 jaar, dronken te huis en wierp zijne vrouw met haar klein kindje op straat. De vrouw ging naar de werkhuizen Wattelaer-Francq, waar haar vader nachtwaker is en deze bracht zijne dochter des morgends bij zich te huis.

Zondag middag kwam Vanden Berg zijne vrouw opnieuw en toen bij geweldwilde plegen, loste zijn schoonvader een revolverschot dat Vanden Berg in de rechterzijde trof. De kogel is neit kunnen uitgehaald worden.

— Men meldt uit Oudenaarde :

In het postbureel van Sottegem hebben dieven gepoogd de brandkas, die 20,000 fr. bevatte, te ledigen. Zij werden echter in hun werk gestoord door den hond van den postmeester, en zij moesten de vlucht nemen.

— Men meldt uit Oostende :

Onze koning heeft aan M. den gouverneur van West-Vlaanderen eenen brief geschreven, hem inlichtingen vragend aangaande den toestand der weezen van visschers. Men denkt dat hij een weezenhuis wil bouwen voor de kinderen der visschers.

— Eene 70jarige vrouw, van Oost-Nieuwkerke, die voor de vijfde maal getrouwd en in de hersens geraakt is, werd des morgends, toen haar man uit de kerk kwam, geheel verbrand gevonden. Een uit de stoof gevallen kooltje moet het vuur aan hare kleeren hebben aangestoken.

— De zoon van eenen loods, een jonge beenhouwer, heeft zich, bij het onvoorzichtig hanteeren van eenen revolver, een kogel in den buik geschoten. Hij is daags nadien aan de bekomen wond gestorven.

— Men meldt uit Meenen :

Twee houtzagers werkten aan eenen boom die op twee schragen lag. Door den dooi was den grond zoo week, dat een der schragen zakte. De boom viel en verpletterde den zager die, er onder stond. Hij was op den slag dood. Degene die er boven opstond werd gewond. Doch niet doodelijk.

BUITENLAND.

Frankrijk.

ERG SLEDEONGELUK. — Men meldt uit Parijs : Zes inwoners van Maithe, waren per slede naar eene voordracht gekomen, gegeven door den heer Paul Larolle, katholiek afgevaardigde.

In het terugkeeren ging het paard op hol ; de slede werd verbrijzeld ; 2 der inzittenden werden gedood, de vier anderen gekwetst.

Engeland.

IN HET RIJKE LONDEN. — De vinnige kou van verleden week en het natte, gure weer dat er op gevolgd is, hebben te Londen den dood veroorzaakt van een groot aantal arme sukkels, die den nacht onder den blooden hemel plegen door te brengen.

Maandag kreeg den coroner van Centraal-Londen kennis van 20 sterfgevallen van dien aard, Het heilsleger heeft geen ruimte genoeg om 's nachts de zwermen rampzalige dakloonsters te herbergen.

— SLECHT GEWETEN. — Een Londener koopman ging dezer dagen van de City naar huis en werd overvallen door een stortregen, terwijl hij geen regenscherm had. Hij was aan 't overwegen of hij er eenen zou gaan koopen, toen hij voor zich, in de East Street, zijnen vriend Dik zag gaan met een fijned zijden regenscherm. Hij ging er naar toe, sloeg hem op den schouder en zegde : Komaan, *old fellow*, geef mij dien regenscherm.

De aangesprokene zag om en tot zijne groote verbazing zag de koopman een hem heel onbekend gezicht.

Verlegen wilde hij juist zijne verontschuldiging maken, toen hij bemerkte dat de onbekende er nog meer verlegen uit zag dan hij. Hij deed haastig den regensch toe en reikte hem den koopman over.

— Ik vraag duizendmaal schooning, stamelde de man, ik wist niet dat deze regenscherm van u was...

En daarmee haastte hij zich dat hij weg kwam.

Hij moet hem dus gestolen hebben, dacht de koopman. Maar heb ik nu dien regenscherm wel eerlijk gekregen, ja of neen ?

Duitschland

18 BRANDEN IN TWEE DAGEN. — De bewoners van de wijk Stralen, te Berlijn, zijn ten zeerste onder den indruk van het groot aantal branden, die in twee dagen tijds hebben plaats gehad. Van de 18 branden, waarvoor de brandweer in dien tijd moest uitrukken, woedden er 5 in dezelfde straat. Verscheidene pompiers, door de inspanning in onmacht gevallen, moesten naar het ziekenhuis worden overgebracht. Men vermoed dat al deze branden het werk zijn van kwaadwilligers.

Italië.

BELANGRIJKE UITVINDING. — In de « National Review » heef eene meedeeling gestaan over de uitvinding van den Italiaan Pino, die een hydroscoop heeft vervaardigd, waarmee men duidelijk onder water kan zien en tot op de grootste diepte photographische opnamen kan doen.

In Italië houdt men zich nu druk met deze uitvinding bezig, omdat men er het grootste belang van inziet, toegepast op de onderzeesche scheepvaart ; een oorlogsschip zou op die wijze een onderzeesche boot kunnen zien aankomen en met behulp van den hydroscoop maatregelen van tegenweer nemen.

Zwitserland

Twee jongens, leerden te Sommentier, bij Friburg met de pistool te schieten, toen het wapen ontplofte en een hunner, de jonge Menond, door de stukken aan het hoofd werd getroffen. Kort nadien bezweek de ongelukkige.

— ELLENDE. — Eene ongelukkige weduwe met hare twee kinderen zonken zaterdag te Neufchapel uitgeput ten gronde.

Een der kinderen kon, niettegenstaande de spoedig toegediende zorgen, niet terug tot het leven geroepen worden. De moeder en het ander kind verkeeren in eenen hoogst bedenkelijken toestand.

De ongelukkigen waren uit Frankrijk gekomen en uitgeput van honger en ontbering, langs den weg ten gronde gezegen.

Bulgarië.

EEN AANSLAG OP PRINS FERDINAND. — Een officieuse nota deelt mee dat vrijdag namiddag prins Ferdinand van Bulgarië, wandelende in het park van Euxinograd, een klein spiegeltje bemerkte op eenen brief, geteekend « een anarchist », en luidende :

» Ik ben gekomen om u te dooden, maar dezen morgend uwe kinderen gezien hebbende had ik medelijden en zag af van mijn voornemen. Ik ben hier ».

Men deed aanstonds opzoekingen en men vond zekeren Koutschek, een jongeling van 22 jaar. Hij verklaarde anarchistische boeken te hebben gelezen en zich verplicht te hebben geacht den aanslag uit te voeren. Hij verklaart zijn wapen in zee te hebben geworpen. De man schijnt niet goed bij het hoofd te zijn.

Amerika.

EENE GALERIJ VAN BEROEMDE HERSENS. — Professor Wilder, van de hoogeschool van New-York, heeft aan zijne collegas en aan beroemde mannen van de Vereenigde staten verzocht zoo vriendelijk te willen zijn hem hunne hersenen bij testament te vermaken.

Zijn doel schijnt te zijn te weten te komen of de geest en het karakter van eenen persoon vastgesteld kunnen worden naar de veranderingen, welke de ontvangen opvoeding op de hersenen heeft veroorzaakt en zoo te weten te komen, of de meer of minder groote ontwikkeling van de hersenen het werk van erfelijkheid of van opvoeding is.

Een groot aantal bekende personen van de Amerikaansche geleerde wereld hebben het verzoek van professor Wilder reeds ingewilligd.

— MARTINIQUE. — De Peléeberg is sedert vrijdag morgend opnieuw in volle uitbarsting.

— EEN KOSTBAAR HUIS. — M. Schwab, voorzitter van de Amerikaansche « Staal-trust », laat te New-York een huis bouwen, dat, naar hij beweert, « het schoonste bijzonder huis te wereld » zal zijn.

Het zal tusschen de 2 en 2 1/2 millioen dollars (10 tot 12 1/2 millioen fr.) kosten. De tapijten welke te Williamsburry worden geweven, kosten 250,000 fr.

— ONTPLOFFING TE CHICAGO. — TALRIJKE SLACHTOFFERS. — Door eene ketelontploffing in de Swiftfdbrieken zijn elf man gedood en twintig gekwetst. Twee man zijn verdwenen.

Indië

TREURIGE DWALING. — In een dorp bij Gujerat, Punjab, zijn naar men bericht, de inwoners ingeënt met een vergiftigd pestserum, ten gevolge waarvan twintig menschen zijn gestorven.

Men vreest dat dit treurig ongeluk verzet tegen het inenten in 't algemeen zal wekken.